

KREŞ HAKKIMIZI İSTİYORUZ!

KADIN
DAYANIŞMA
KOMİTELERİ

✉ iletisim@tkp.org.tr

🌐 tkp.org.tr

📘 [KomunistKadinlar](#)

🐦 [Komunist_kadin](#)

Bugün çocuklu emekçi kadınların tümü için ortak, hayati bir mesele var: Çocuklarımız nasıl büyüyecek? Kreşe gidebilecek mi? İyi bir eğitim alabilecek mi?

Toplumsal olarak kadına yüklenen görevlerle daha çocuk sahibi bile olmadan, bu kaygıların yanına “Doğum iznine çıkınca işten atılır mıyım?”, “Çalışırken bebeğimi nasıl emzireceğim?”, “İşyerimin ya da evimin yakınında nasıl kreş bulacağım?”, “Kreşe nasıl para yetiştireceğim?” gibi sorular ekleniyor.

Hayatımızın en verimli çağları bu kaygılarla boğuşarak geçiyor. Bu düzen kadınları yaşama kattıklarıyla değil, evi ne oranda çekip çevirdikleriyle değerlendiriyor. Kadınlar ancak “sadece” onların görevi kabul edilen yemek yapımı, çocuk bakımı ve ev işlerini tamamladıktan sonra toplumsal yaşama katılabiliyor.

Kapitalizm gerçekte anne ve babanın ortak sorumluluğunda olan çocuk bakımını sadece kadınları ilgilendiriyormuş gibi ele alıyor. Türkiye’de 0-5 yaş arası çocukların yüzde 90’ının bakımını anneler üstleniyor.

Devlet kreşlerine ne oldu?

Yasalara göre, kamu kurum ve kuruluşlarında, çalışanların 0-6 yaş aralığında toplamda en az 50 çocuğunun bulunması halinde kreş açılabilir. Ancak hükümetler bu kreşlerin sayısını artırmak yerine verimsizlik bahanesiyle bir avuç devlet kreşini de kapatıyor. 2008 yılında yaklaşık 500 olan kamu kurumu kreş sayısı, 2016 yılında 56’ya düştü. Buna özel okul ve özel kreşlerin kurulmasının teşvik edilmesi ve yaygınlaşması da eklenince, okul öncesi eğitim paralı eğitimin doğrudan bir parçası haline geliyor.

Böylece çocuklu ailelere kalan seçenek ya kadının çalışmaması ya da aile bütçesinden kreş için bütçe ayırmak oluyor. Ya paramız yoksa? İşte o zaman aileler çocuklarını ya bir aile yakınına ya da mahalledeki tarikatlara emanet etmek zorunda kalıyor.

Ve gözler yeniden annelere çevriliyor: Kadınların, çocuklarına bakabilmek için toplumsal hayattan ve çalışma hayatından uzaklaşması gerekiyor! Oysa ki ücretsiz kamu kreşlerinin açılması ve yaygınlaştırılması, hem ebeveynler, hem de yaratılan bu yeni istihdam alanı nedeniyle toplum için son derece yararlı ve çok daha az maliyetli.

Patronların kreş açma yükümlülüğü yok mu?

Özel sektörde en az 150 kadın çalışanın olduğu işyerlerinde, işletme sahipleri kreş açmakla veya yetkilendirilmiş kreşlerle anlaşarak çalışanlarına bu hakkı ücretsiz sağlamakla yükümlü. Ama ülkemizde 150'den fazla kadın çalışmanı olan işletmelerin sayısı 2000'e varmıyor. Üstelik bunların büyük bir kısmı kreşler açısından denetlenmiyor. Dolayısıyla kadın emekçilerin çok büyük bir kısmı yasal hakları olan kreşlerden bile yararlanamıyor.

Yine yasal olarak patron, kreşin veya emzirme odasının tüm giderlerini ve eğer yetkili bir kreş ile anlaşmışsa bunun servis ücretini ödemek zorunda. Ama tüm bunları yapmadığında ödeyeceği para cezası o kadar düşük ki, kreş açmak ya da bir kreşle anlaşmak yerine ceza ödemek patronlar için daha katlanılabilir bir maliyet oluyor. Kısaca, yasaların yetersizliği ve patronların açgözlülüğü nedeniyle olan yine emekçilere oluyor. Kreş yardımı propagandaları da asılsız olunca emekçiler her ay kreş için büyük paralar ödemek zorunda kalıyor. Öyleyse ücretsiz kreş açılmasını işyerinde 150 kadın işçinin çalışmasına bağlayan, kamu kurumlarının ise kendi insiyatifine bırakan yasalar neyi koruyor? Kadınları ve bütün olarak emekçileri korumadığı açık.

Oysa, çocuklarımızı büyütmek için işimizden, hayatımızdan vazgeçmek zorunda değiliz. Ücretsiz kreş hakkı insanca bir yaşam için vazgeçemeyeceğimiz bir taleptir!

Pandemi döneminde bir kez daha: Kreş hakkımızı istiyoruz!

Salgının başından bu yana iktidar, emekçiler için “yalancı” bir “evde kal” tavsiyesinden başka bir şey önermedi. Oysa hepimizin bildiği gibi çoğumuz evde kalamadık. Geçinebilmek için her gün işe gitmeye devam ettik. İşe giderken çocukları kime bırakacağımız sorusu ise bir kangrene dönüştü. Çocuklarımızı salgında riskli grupta olsalar bile kendi anne babalarımıza ya da komşuya emanet ettik. Bunu yapamayanlarımız ise çocuklara bakmak için işten ayrıldı.

Pandemiyle birlikte bu çıkışsız döngünün neden olduğu pek çok acı hikayeye tanıklık ettik. Diyarbakır'da bir hemşire salgın döneminde çocuklarına bakamadığı için intihar etti. Bir başka hemşire çocuklarını

komşunun evinde çıkan yangında kaybetti. Bir öğretmen çift bilgisayar başında ders verirken, bebekleri balkondan düşerek hayatını kaybetti. Tüm Türkiye'nin duyduğu bu sarsıcı hikâyeler aslında her evin sorunuydu. Benzer kaygı ve zorluklar her emekçi ailesinde yaşanıyor. Sağlığımızı mı, işimizi mi, çocuklarımızı mı koruyacağız?

Bunlardan birini seçmeye mahkum değiliz!

Patronların değil, emekçilerin sorunları çözülsün!

Bizler çocuklarımız için daha fazla kaygı duymak istemiyoruz. Çalışmak, üretmek, insanca yaşamak ve bunları çocuklarımız güvendeyken, onlarla birlikte yapmak istiyoruz. Bizim ve çocuklarımızın hakkı olan ücretsiz kreşlerin açılmasını istiyoruz.

Unutmayalım, kreşler bizim hakkımız ve hakkımız olanı istiyoruz. Şimdi bunun için sesimizi yeniden yükseltmenin zamanı!

Yerel yönetimden mahallerimizde kreş açılmasını istemek üzere bir araya gelelim.

İşverenin kapattığı ya da açmaktan kaçındığı kreşlerin açılmasını talep edelim.

Ücretlerimizin önemli bir kısmını oluşturan kreş harcamalarını işverenden talep edelim.

KADIN DAYANIŞMA KOMİTELERİ